

Minister Obrony Narodowej

Mariusz Błaszczak

BMON-WSiW.0503.1003.2023
Warszawa, 04 lipca 2023 r.

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
E-PUAP

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 26 maja 2023 r. (VII.501.88.2023.MK), dotyczące wycieku danych osobowych żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej – 71. Batalionu Lekkiej Piechoty z Malborka, wchodzącego w skład 7. Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej (7 PBOT), proszę o przyjęcie poniższej informacji.

Na wstępie pragnę poinformować, iż zgodnie z art. 4 pkt 7 RODO tj. *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Minister Obrony Narodowej jako organ administracji publicznej ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych w resorcie obrony narodowej, w części w jakiej dane te przetwarza Ministerstwo Obrony Narodowej.

W pozostałej części, w ramach resortu obrony narodowej administratorami danych są, każda we własnym, określonym zakresie – jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej. Potwierdza to art. 10 ust. 4 *ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2305, z późn. zm.). Zakres kompetencji dla Ministra, jako administratora wyznaczają przepisy prawa, przyznające mu określone zadania, przy realizacji których odbywa się przetwarzanie danych osobowych. Będą to wspomniana ustawa o obronie Ojczyzny, jak również *ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1438 t.j.).

Mimo, że Minister Obrony Narodowej jest osobnym, odrębnym administratorem danych, opracował liczne wytyczne, wskazówki i zalecenia, co do stosowania przepisów o ochronie danych osobowych, które mogą być wykorzystywane przez poszczególnych administratorów w resorcie obrony narodowej mimo, że w zakresie przetwarzania danych posiadają całkowitą autonomię.

Cel przetwarzania danych dla każdego z administratorów określają przepisy prawa, a sposób realizacji tego celu tj. sposób przetwarzania danych, w tym ich zabezpieczania, zależy od każdego z nich z osobna.

Jak słusznie Pan Rzecznik zauważył w przesłanym wystąpieniu, do przetwarzania danych osobowych żołnierzy, gromadzonych w ramach ewidencji wojskowej, które jest realizowane dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego – przepisów rozporządzenia RODO nie stosuje się. Wynika to wprost z art. 2 ust. 2 lit. a RODO, w związku z motywem 16 preambuły do RODO. Mimo to, w ramach należytej staranności i dobrej praktyki przenosi się do zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym zasady zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych oraz najważniejsze instytucje jakie są uregulowane przepisami RODO, choć nie artykułuje się tego w sposób bezpośredni. Minister Obrony Narodowej ma bowiem na względzie prawa i wolności osób fizycznych, w tym żołnierzy.

Odnosząc się do incydentu w zakresie wycieku danych osobowych żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej i prośby o wyjaśnienie przedmiotowego zdarzenia, ustalono, że:

1. Żołnierze służący w 7 PBOT nie używają komunikatorów publicznych przy realizacji zadań służbowych. Opisane zdarzenie miało charakter incydentalny, a spowodowane zostało działaniem wówczas już byłego żołnierza tej jednostki. Podkreślenia wymaga fakt, iż przedmiotowe działanie zaistniało bez wiedzy przełożonych.
2. W 7 PBOT dokonano wstępnej analizy incydentu pod kątem naruszenia praw i wolności osób fizycznych. W dniu 18 maja 2023 r. roku zostało zgłoszone zawiadomienie naruszenia ochrony danych osobowych do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. W tym samym dniu, Dowódca Brygady powiadomił o zaistniałym incydencie Służbę Kontrwywiadu Wojskowego oraz Żandarmerię Wojskową, w celu wszczęcia postępowania sprawdzającego. Dodatkowo, zgodnie z rozkazem Dowódcy 7 PBOT przeprowadzono szkolenia profilaktyczne dla całego stanu osobowego brygady, mające na celu zwiększenie świadomości żołnierzy oraz pracowników cywilnych resortu obrony narodowej, w zakresie przestrzegania przepisów ochrony danych osobowych. Został również wydany rozkaz bezwzględnego zakazu używania publicznych komunikatorów do realizacji zadań służbowych.
3. Bazując wyłącznie na podstawie doniesienia medialnego, bez dowodów w sprawie oraz wyników postępowania wyjaśniającego, niemożliwe jest ustalenie okoliczności zdarzenia oraz wyciągnięcie konsekwencji dyscyplinarnych wobec żołnierzy potencjalnie odpowiedzialnych za przetwarzanie danych osobowych, które doprowadziło do powstania zaistniałej sytuacji.

Jednocześnie informuję, że kwestia ochrony danych osobowych przez żołnierzy została uregulowana w rozdziale 2, podrozdziale VIII „Regulaminu ogólnego żołnierza Wojska Polskiego”, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 7/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia do użytku „Regulaminu

ogólnego żołnierza Wojska Polskiego” (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. z 2023 r., poz. 49). Z postanowień tego Regulaminu wynika, że żołnierz powinien przetwarzać dane osobowe w sposób zapewniający ich ochronę przed zagrożeniami takimi jak przypadkowe lub niezgodne z prawem zniszczenie, utrata, modyfikacja, nieuprawnione ujawnienie lub nieuprawniony dostęp do danych osobowych oraz ma obowiązek zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych (w szczególności ich nieujawniania i nierozpowszechniania), który to obowiązek trwa zarówno w czasie pełnienia służby wojskowej, jak i po jej zakończeniu (pkt 480 i 481 Regulaminu). Za przetwarzanie danych osobowych niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym aktami prawa wewnątrzobowiązującego, żołnierz podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej (pkt 486 Regulaminu).

Podkreślić również wypada, iż zgodnie z przytoczonym na wstępie art. 4 ust. 7 RODO, administratorem danych jest również osoba fizyczna. Tym samym największe ryzyko przy przetwarzaniu danych osobowych generuje zawsze czynnik ludzki. Pracodawca, mimo wprowadzenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych do ochrony informacji, w tym danych osobowych, nigdy nie ma całkowitego wpływu na pracownika (w tym przypadku żołnierza), który umieszczając określone treści na swoim profilu internetowym, staje się ich administratorem. Taki administrator (osoba fizyczna) ponosi wówczas pełną odpowiedzialność za to jak przetwarza dane osobowe. Ustawodawca krajowy przewidział nawet odpowiedzialność karną za bezprawne przetwarzanie danych osobowych, co odzwierciedla konstrukcja art. 107 *ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r, poz. 1781, z późn. zm.)*.

Z wyrazami szacunku

z up. Wojciech Skurkiewicz

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/